

Ekonomika

(Statuska / Envato)

Jeffrey A. Tucker

18. 9. 2024

Komentář

Všude kolem nás je realita – restaurace bojují o přežití, účty pohlcují příjmy domácností, pracovní místa jsou stále méně jistá, náklady všech podniků rostou, dokonce i místní obchody s velmi levným zbožím zažívají těžké časy – a pak jsou tu makroekonomické statistiky, o kterých denně informují média. Zdá se, že spolu stále méně souvisejí.

Proč máme makroekonomické statistiky? Všichni chceme vědět více o světě mimo naši přímou zkušenost. To platí zejména pro ty, jejichž živobytí je spojeno s věděním. V případě ekonomie k nim patří akademici, investoři i obyčejní podnikatelé, kteří se snaží plánovat a rádi by se zorientovali ve svých vyhlídkách na jiném trhu.

Zhruba před sto lety se otevřel nový trh s daty. Bylo to pro vládní plánovače, kteří využívali nově získané pravomoci plánovat ekonomiku lépe než trhy. Vycházeli z toho, že s lepšími údaji mohou lépe upravovat výsledky tak, aby byly společensky optimálnější.

Zrodil se průmysl sběru dat. A ten rostl a rostl, přičemž obrovský skok zaznamenal ve 30. letech 20. století, kdy vlády a centrální banky zahájily velkolepý plán na zkrocení obchodních a podnikatelských cyklů. Představovaly si, že mají v řídicích místnostech různé páky s klikami a názvy jako „fiskální politika“ a „měnová politika“. Za tyto páky by tahaly a tlačily, aby zmírnily bezohlednost trhů.

Pokud se dnes vydáte do Washingtonu a navštívíte Federální obchodní komisi (Federal Trade Commission), uvidíte působivou sochu z 30. let 20. století nazvanou „Muž ovládající obchod“. Je to svalnatý muž představující vládu a divoký kůň reprezentující tržní ekonomiku. Muž úspěšně drží trh na uzdě. Takto si představovali, že to bude fungovat tehdy, a tak si to představují i dnes.

Samozřejmě jsme zjistili, že skutečnost je jiná. Je to spíše tak, že kůň jede na člověku, nebo vlastně kůň táhne člověka, záleží na úhlu pohledu. Člověk zasahuje pouze proto, aby získal něco pro sebe, nikoli aby sloužil veřejnosti. Pokud vám tento pohled zní temně, podívejte se na fungování jakéhokoli odvětví hospodářského života a podívejte se na něj poctivě. Pokud se podíváte pozorně, zjistíte, že vyprávěná vize toho, jak by to mělo fungovat, je v rozporu se skutečností.

V každém případě se vraťme ke statistikám. V souladu s tím, jak naše doba ztratila důvěru ve většinu toho, čemu se říká „věda“, se věda o sběru dat pro účely ekonomického plánování nevyvíjí dobře. Například v šedesátých letech minulého století se všeobecně věřilo, že existuje konzistentní kompromis mezi inflací a nezaměstnaností. Když jedno rostlo, druhé klesalo. Říkalo se, že každý z těchto prvků je možné ovládat manipulací s tím druhým.

Do jisté míry se zdá, že něčemu podobnému nyní věří i předseda americké centrální banky (Fed) Jerome Powell. Jeho představa o kontrole inflace nespočívá, alespoň otevřeně, v lepším řízení

peněžní zásoby, ale spíše ve „zpomalení“ hospodářského růstu, který je považován za základní příčinu inflace. Alespoň tak to řekl.

A přesto, když se nad tímto údajným kompromisem zamyslíte, je neustále v rozporu s realitou. V 70. letech jsme byli svědky prvního velkého záchvatu tzv. stagflace, kdy byla vysoká jak inflace, tak nezaměstnanost. V té době Fed nevěděl, co má dělat. A v naší době jsme měli nízkou inflaci a nízkou nezaměstnanost po téměř dvě desetiletí, když se najednou začaly podivně střídat s lockdowny. Nezaměstnanost prudce vzrostla, ale inflace zůstala nízká, dokud inflace nevzrostla a nezaměstnanost opět neklesla. Nyní jsme svědky stále vysoké inflace a s ní rostoucí nezaměstnanosti.

To je problém teorie, ale ještě zásadnější problém je v samotném sběru dat. Když vidíme čísla a grafy, existuje v moderním lidském mozku něco, co pozastavuje nedůvěřivost. Jednoduše považujeme za samozřejmé, že to, co vidíme, je pravda.

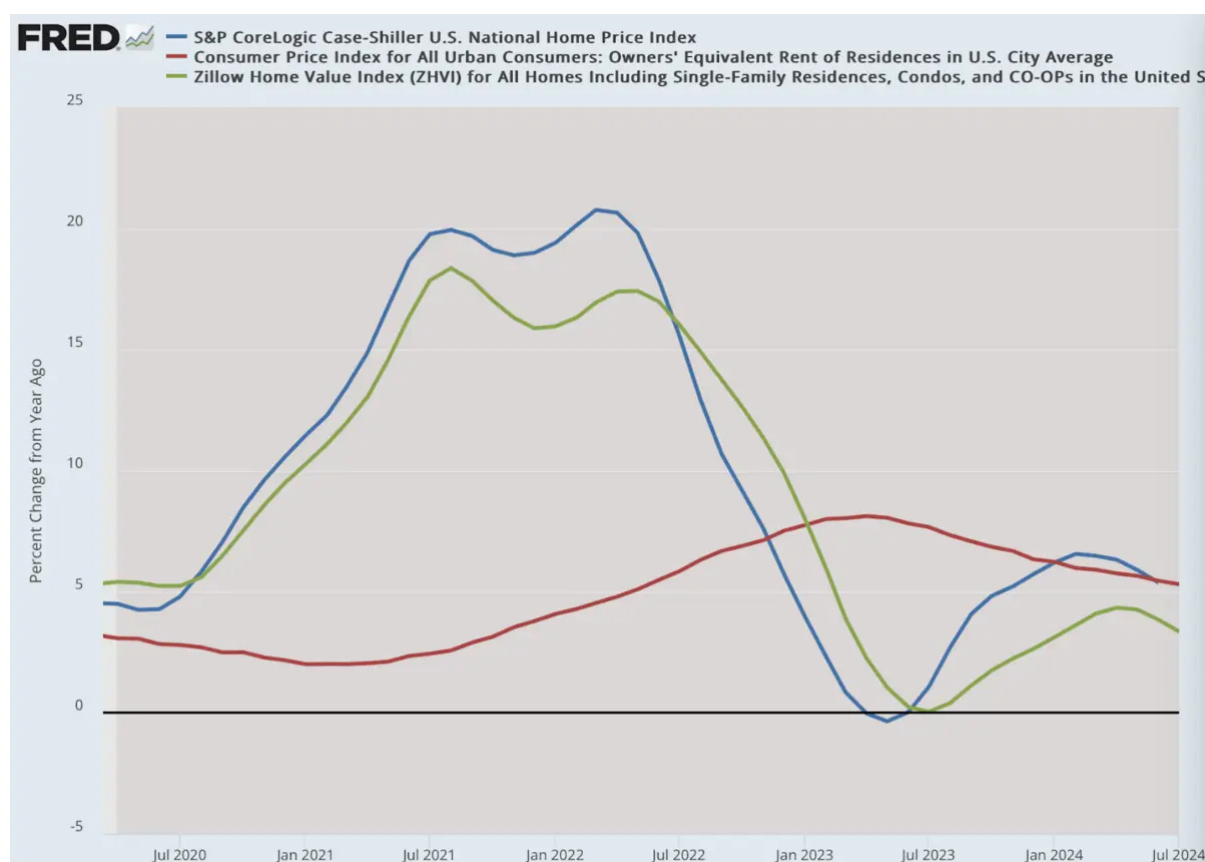
Viděli jsme to za covidu-19. Grafy byly všude: expozice, infekce, případy, hospitalizace a úmrtí, a byly prezentovány ve vlnách. Mysleli jsme si, že sledujeme vědecké poznatky. Bylo nám řečeno, že se máme dívat na údaje a sledovat vědu. Slyšeli jsme to stále dokola jako mantru. Ale lidé se málokdy, pokud vůbec, pozastavili a přemýšleli: Je něco z toho vůbec pravda?

Je zřejmé, že údaje o případech a infekcích byly zcela závislé na testování a výsledky testování byly samy o sobě závislé na přesnosti a údaje o úmrtích byly závislé na posouzení příčiny úmrtí. Když to všechno spojíte dohromady s možnými chybami, co vám vyjde? Uvědomili jsme si, že většina toho, co nám bylo řečeno, že je přesné, je ve skutečnosti naprostý blábol.

Je smutné, že se totéž dnes děje v ekonomice. To, co americký Úřad pro statistiku práce (BLS) uvádí jako skutečnou inflaci, neodpovídá ničemu, co prosazuje průmysl. Dobrým příkladem

jsou potraviny. Index spotřebitelských cen uvádí, že za čtyři roky vzrostly o 20 %, ale průmysl uvádí číslo blíží se 34 %. Stejně je to s automobily: míra inflace je dvojnásobná, než uvádí vláda. Mezitím se mnoho nákladů vůbec neuvádí, například daně, úroky nebo ceny domů.

U cen domů to dosahuje absurdity, protože vláda uvádí spíše „ekvivalentní nájemné pro majitele“ než skutečné ceny domů. Nakonec se dostáváme k číslům, která jsou dvakrát vyšší, než uvádí vláda.

(Údaje: Federal Reserve Economic Data (FRED), St. Louis Fed; Graf: Jeffrey A. Tucker)

Co se týče čísel o hrubém domácím produktu, berte je s rezervou. Je to proto, že přibližně 17 % tohoto čísla připadá na zvýšení vládních výdajů. Když je z celkového počtu odečtete, změní se čísla v černých číslech na čísla v červených. A pokud chcete jít ještě dál a upravit je podle skutečných čísel inflace ve srovnání s fikcí BLS, dostanete se do hluboké recese.

Nedávno jsme se dozvěděli, že počty pracovních míst byly po dva roky nadhodnoceny o zhruba 1,2 milionu pracovních míst, která ve skutečnosti neexistují. Při hledání příčiny tak závažné chyby jsme narazili na podivnou statistickou úpravu, kterou BLS používá a která se nazývá „míra zrození a úmrtí“ – nikoliv životů, ale podniků.

Co to proboha je? BLS má model, který na základě historických údajů odhaduje, kolik podniků vzniklo a kolik zaniklo. To se spojuje s průzkumy a výsledky se upravují. Výsledkem je naprostá fikce, jakýsi byrokratický nesmysl, který neodpovídá realitě.

A nezapomeňte, že tento model provozují v době epického podnikatelského neúspěchu, kdy lockdowny zničily nespočet malých podniků po celé zemi. Prodlužte si historické údaje dostatečně daleko a můžete se tvářit, jako by se to nikdy nestalo, což znamená, že můžete odhadovat údaje o pracovních místech způsobem, který zcela obchází všechny existující podnikatelské podmínky. To je zřejmě to, co udělali, což znamená, že po listopadových volbách budeme pravděpodobně svědky dramatických revizí směrem dolů.

Zapamatujte si moje slova, v lednu nás čeká zpětně datovaná recese, která se protáhne nejméně o šest měsíců, ale možná i o více. Zcela poctivé vykazování by pravděpodobně revidovalo ekonomickou historii až do března roku 2020. Pochybuji, že tak daleko zajdou, protože by to bylo příliš mnoho upřímnosti příliš brzy. Na takovou bezostyšnou transparentnost si pravděpodobně budeme muset počkat desítky let.

Je dost špatné, že vláda shromažďuje všechny tyto údaje, aby „plánovala, regulovala, kontrolovala nebo reformovala různá odvětví – nebo aby zavedla centrální plánování a socializaci celého ekonomického systému“, jak napsal Murray Rothbard v roce 1961. Ještě horší je, když člověk zjistí, že výsledkům nemůže nikdo ani věřit. Je to jen smetí dovnitř, smetí ven.

Nejsem zdaleka sám, kdo pociťuje šok z toho, že vlastně nemůžeme věřit údajům, které přicházejí z těchto vládních agentur. Všichni jsou na těchto informacích závislí. Celkově vlastně nemáme alternativu, i když máme útržky z toho či onoho odvětví. Většinou jsme odkázáni na údaje, které máme, byť jsou smyšlené. To je docela dobrý komentář k věku vědy, že?

Názory vyjádřené v tomto článku jsou názory autora a nemusí nutně odrážet názory The Epoch Times.

—ete—

PŘEČTĚTE SI TAKÉ

[Policie a záchranáři zasahovali v Praze u srážky dvou vlaků. Jeden strojvedoucí „nadýchal“](#)

V pražské Libni na trati mezi stanicí Vysočany a hlavním nádražím se dnes ráno srazily dva osobní vlaky na Praze 8. Jeden z osobních vlaků narazil do stojící soupravy, informoval ČTK mluvčí Správy železnic Dušan Gavenda. Podle záchranářů se zhruba 18 lidí lehce zranilo. Policie místo uzavřela.

[Čínské zombie. Exkluzivní dokument Epoch Times \(VIDEO\)](#)

ČR a USA jsou mezi 60 zeměmi, které podepsaly plán pro vojenské využití AI. Čína se nepřipojila

Google vyhrál u soudu EU spor o pokutu 1,49 miliardy eur za omezování konkurence

Podle odhadů studie mají miliardy lidí nedostatek mikroživin

Google

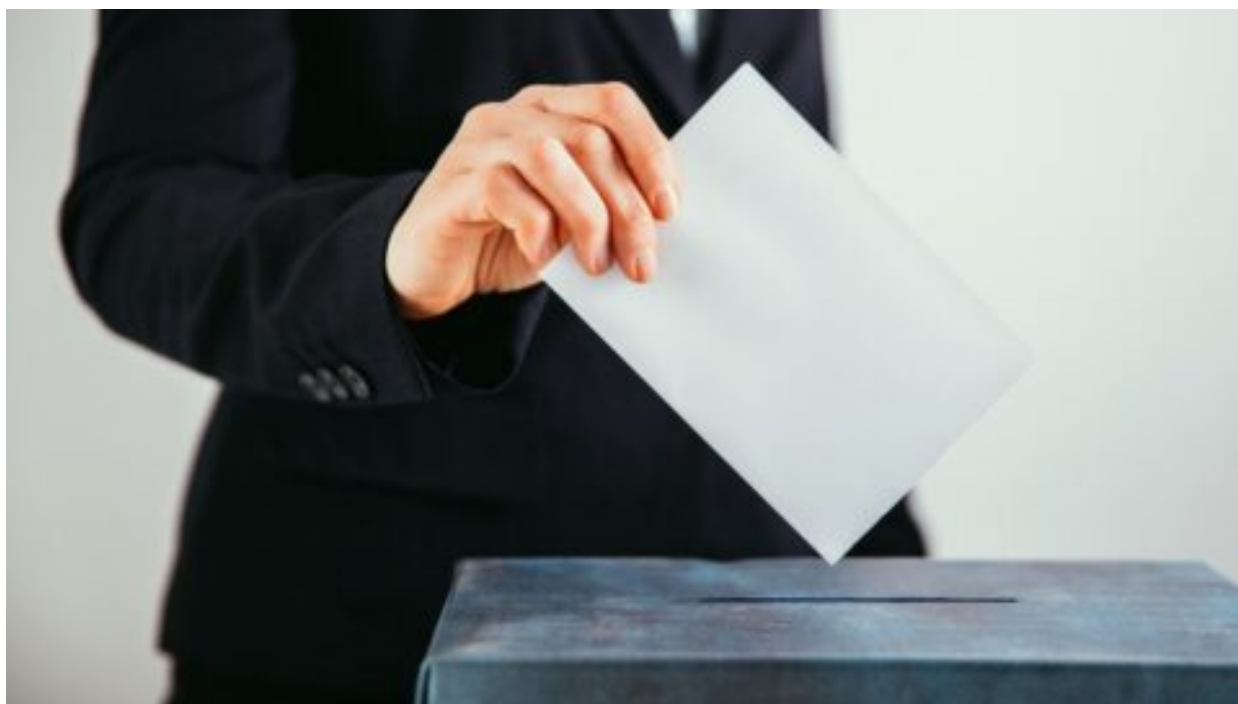

Epoch sdílení

Nejčtenější články

Francouzský eurokomisař Breton rezignoval v reakci na krok Leyenové

Volby by vyhrálo ANO, Motoristé jsou poprvé nad čarou

S Jaroslavem Turánkem o volbách, cenzuře, kontroverzních výzkumech, zdravotní péči a problémech AI

Při povodních zachránili hasiči a policisté již stovky lidských životů. „Na oplátku chceme jen jednu jedinou věc,“ apelují

Vietnamské krámky nabízejí záchranářům teplé nápoje zdarma

Vybrané články

Podezřelý z pokusu o další atentát na Trumpa, Ryan Wesley Routh, je ve vazbě

Kvůli naivitě se z Evropy může stát kontinent bez výrobců, varuje předsedkyně hospodářského výboru EP

S Jaroslavem Turánkem o volbách, cenzuře, kontroverzních výzkumech, zdravotní péči a problémech AI

EU bojkotuje Maďarsko – a brání tak vlastnímu rozhodnutí o dluhu a Draghiho plánu

Francouzský eurokomisař Breton rezignoval v reakci na krok Leyenové

Více článků

Využijte speciální uvítací nabídku

Sleva 85 %

199 Kč

29 Kč / měsíc

Jste již předplatitelem? [Přihlaste se zde](#)

Změna účtu

„Když někdo řekne, že prší, a jiný řekne, že je sucho,

není vaší prací citovat oba. Vaším úkolem je podívat se z okna a zjistit, co je pravda.“ *(Dr. Jonathan Foster)*

Takto ke zprávám přistupujeme v Epoch Times.

Lukáš Kudláček, ředitel Epoch Times ČR